

سهم آذربایجان در کتابهای درسی

زهره وفایی

بخش یک:

دوره، سه ساله راهنمایی دختران

آموزش کودکان امروزه در راس تمامی برنامه های اجتماعی - اقتصادی - فرهنگی و حتی سیاسی و نظامی کشورها و دولت های جهان قرار دارد. کودکان بعنوان سرمایه های واقعی یک کشور و بعنوان وارثان اصلی آن سزاوار این همه ارزش دهی میباشند. متأسفانه در برخی از کشورها و زیر سایه برخی از سیاست های نه چندان انسانی و عادلانه، کودکان بواسطه همین طریقه آموزش مورد بمباران های اطلاعاتی غلط و در نتیجه آسیمیله شدن قرار میگیرند. دور نگاهداشتن کودکان از آموزش زبان مادری خود که تنها در چند کشور به تعداد انگشتهای یک دست حتی، صورت می پذیرد، شاید ناعادلانه ترین اعمال بی عدالتی در خصوص کودکان آن محدوده باشد. اهمیتی که آموزش به زبان مادری دارای آن است به حدی محرز و غیر قابل انکار میباشد که حتی مباحثه و مذاکره در خصوص آن نیز امروزه به صفر تقلیل یافته است چرا که این امر، امری کاملاً طبیعی و حقی کاملاً مسلم و روشی کاملاً مقرر به غیر قابل مباحثه (قرار گرفته) unchallengeable حساب می آید و در میان موضوعات مراکز بین المللی به ردیف موضوعات است.

متأسفانه کودکان آذربایجان در ردیف آخرین کودکان جهان قرار دارند که مجبورند به زبانی غیر از زبان مادری خود آموزش را شروع نمایند. لطمه ای که کودکان معصوم و بی خبر این مرز و بوم از این رهگذر تحمل نموده اند و دیده اند بر هیچکس پوشیده نیست. برای تصور میزان غیر معقول بودن این شروع کافی است چهل کودک شش ساله فارسی زبان را در نظر بگیریم که در یک کلاس اول جمع شده و مجبورند با زبان آموزشی و آموزش کلا، به زبان فرانسه شروع نمایند. سردر گمی - آوارگی - درهم ریختگی شخصیت - از دست دادن اعتماد به نفس - خود خوری - خود فرو رفتگی - بیزاری از تحصیل - گریز از خانواده - از دست دادن الفت اجتماعی و دهها و شاید صدها عارضه جبران ناپذیر دیگر اولین آرمان این آموزش غیر اصولی و غیر انسانی به کودکان است و بس.

درکنار این دو زبانی که خود معضل ترین معضل های آموزشی است، معضلی دیگر نیز متأسفانه گریبانگیر کودکان آذربایجانی است که خواه و ناخواه در مدارس مجبور به تحصیل و طی درجات آموزشی هستند و این معضل بیگانگی مطلق با فرهنگ خودی است که به شدت در کتابهای درسی اعمال و تعقیب میشود. سهمی که آذربایجان در تاریخ - جغرافیا - علوم اجتماعی - علوم مدنی - ادبیات - سیاست - اقتصاد منطقه و کشور دارد به حدی زیاد و خارج از تصور است که میتواند در صورت سهم بندی عادلانه حداقل نیمی از کتابهای درسی را به خود اختصاص دهد. اما نفوذ لابی های افراطی از هر جناح در تدوین کتابهای درسی که عمدتاً تابع سیاست دولت کهنه کار انگلستان در قبال ترک های مسلمان هستند، آذربایجان را چنان از صحنه کتابهای درسی محو نموده است که قریب به بیش از پانزده میلیون کودک و نوجوان و جوان دانش آموز آذربایجانی هیچ نام و نشانی از خود را در انبوه کتابهای درسی نمی یابد. این نادیده انگاری اگرچه معضلی بزرگ به حساب می آید، معضل بسیار بزرگ تر از آن جعل برخی از حقایق مسلم مربوط به آذربایجانیهست که انسان را بی اختیار وا دار به فرستادن رحمت به آن کفن دزد قبلی مینماید!

کوچک شمردن آذربایجانیها، توهین های مستقیم و تحقیر های علنی اگرچه امروز در حد یک رنجش و یک گلایه مطرح میشود اما برای فردایی که این کودکان حقایق را در میابند، تدوین کنندگان کتابهای درسی چه جوابی خواهند داشت؟

تمامی این حقایق بصورت مستند با بررسی کتابهای درسی سال تحصیلی 85-86 در چهار بخش تقدیم حضور علاقمندان به موضوع میگردد به امید اینکه هرچه زودتر این معضلات از جامعه آموزشی کودکان آذربایجانی رخت بر بندد.

سال اول راهنمایی

تعداد عناوین کتابهای درسی : 12 عنوان

درس فارسی – 188 صفحه – 1

یک مورد شعر کوتاه از پروین اعتصامی – یک مورد درسی با عنوان سرزمین افتخار و حماسه که ظاهراً در باره آذربایجان است و در بخشی از آن آمده است : اهالی آذربایجان به ترکی صحبت میکنند اما ساکنان کرد نواحی جنوبی و شرقی به زبان کردی و اقلیت های ارمنی و آشوری ساکن در مغرب دریاچه ارومیه به زبانهای ارمنی و آشوری صحبت میکنند . یک مورد درسی با معرفی گنبد سلطانیه زنجان . درسی با معرفی گیلان و مازندران که در بخشی از آن آمده است : زبان مردم گیلان گیلکی است و شمار مهاجران ! ترکی زبان نیز در این استان نظر گیر است

بقیه دروس مختص حافظ و سعدی و فردوسی و عبید زاکانی و ... غیره میباشد.

جمع : 3 مورد.

کتاب درسی ریاضی – 199 صفحه -2

یک مورد دمای ارومیه (صورت مسئله) یک مورد ارتفاع آستارا – یک مورد زنجان (صورت مسئله در باره تعداد گوسفندان !!) موجود در زنجان ؟

در بقیه دروس کارخانجات اراک – جمعیت برازجان – شرح حال ریاضی دان بوزجانی خراسانی ... و غیره.

جمع : 3 مورد.

کتاب درسی علوم تجربی – 161 صفحه – 3

یک مورد تصویری از حسین رضازاده بدون ذکر نام و در خصوص تعریف جرم و وزن . یک مورد اندازه گیری مسیر ارومیه و تبریز در درس اندازه گیری مسافت.

بقیه دروس در خصوص زلزله بم – ارگ بم – جاده کرج و چالوس – قطار مشهد و تهران – و ... الی آخر.

جمع : یک مورد.

کتاب درسی حرفه و فن – 152 صفحه – 4

جمع : صفر مورد

کتاب آموزش هنر – 128 صفحه -5

یک مورد تصویر شاهنامه تیموری بدون ذکر نام و معرفی – یک مورد نمونه خط عماد تبریزی بدون ذکر نام.

بقیه دروس تصاویر بادگیرهای کاشان – منبت شیراز – کمال الملک کاشانی – خط غلامرضا اصفهانی – و توضیح اینکه وی شاگرد عماد بود اما چون بسیار هوشمند و هنرمند بود از سبک عماد پیشی گرفت و خود سبک جدیدی آورد و ... الی آخر.

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی تاریخ – 91 صفحه -7

دروس در مورد اقوام آریایی – مادها – هخامنشی ها – اشکانیان (نقشه سیاسی عصر اشکانیان کشور ارمنستان را نیز نشان میدهد در حالیکه حضرت مسیح در این تاریخ هنوز ظهور ننموده بود !) تاریخ ساسانیان – ظهور اسلام و الی آخر.

. جمع : صفر مورد

کتاب درسی تعلیمات اجتماعی – 85 صفحه -8

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی عربی – 106 صفحه - 9

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی زبان انگلیسی – 66 صفحه - 10

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی جغرافیا – 87 صفحه - 11

یک مورد تصویر از مناطق آذربایجان بدون ذکر نام . تصویر میشو داغی با ذکر نام – تصویری از تبریز با ذکر نام – اتوبان قزوین – زنجان با ذکر نام – نقشه دریای خزر که در تمامی موارد بدنبال نام خزر در داخل پارانتز نام مازندران نیز آورده شده است . و الی آخر.

جمع : 4 مورد.

کتاب درسی آموزش قران کریم - 62 صفحه - 12

یک مورد شرح حال محمد حسین طباطبایی (و نامبرده اهل تبریز و نواده مرحوم علامه طباطبایی است) که در کتاب تنها به ذکر محل تولد او شهر قم اشاره شده است . بقیه دروس معرفی خطاط تهرانی – معرفی استاد عبدالباسط – خاطره سرلشگر شهید بابایی و ... الی آخر

جمع : صفر مورد.

سال دوم راهنمایی

تعداد عناوین کتابهای درسی : 12 عنوان

کتاب درسی آموزش هنر - 80 صفحه - 1

یک مورد تصویر قالی شاهسون بدون ذکر نام.

بقیه دروس آثار کاتوزیان – یاسمی – حیدریان – تصاویر ماسوله ، کعبه ، مسجد جامع اصفهان ، نقاشی از مسجد جامع اصفهان – شرح حال فرشچیان (که در شهر هنر پرور اصفهان دنیا آمد و در محیط سرشار از ذوق و هنر اصفهان رشد کرد و..) – تصویر مدرس - و الی آخر.

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی تعلیمات اجتماعی – 88 صفحه - 2

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی تاریخ – 65 صفحه - 3

یک مورد قیام بابک علیه خلیفه عباسی – یک مورد تشکیل حکومتهای ترک نژاد در ایران ، چگونگی ورود ترکان به ایران : (ترکان مردمی بودند که ابتدا در نواحی شرقی و دور دست آسیای مرکزی زندگی قبیله ای داشتند و وجه مشترک قبایل ترک زبان ترکی و زندگی دامداری بود . در دوره ساسانیان این قبایل چند بار به ایران حمله ور شدند اما شکست خوردند . در دوره ی بعد از اسلام

سپاهیان مسلمان در آسیای مرکزی و سرزمین های ترک نشین پیشروی کردند و در نتیجه تعداد زیادی از ترکان اسلام را شناختند و مسلمان شدند و به تدریج عده زیادی از ترکان به داخل ایران راه یافتند .) - یک مورد در خصوص حکومت قاراویونلو آق قویونلو ، - در دو سطر !! یک مورد تصویر مسجد کبود تبریز

بقیه دروس خلافت حضرت علی - خلافت امام حسن - خلافت بنی امیه - خلافت بنی عباس - طاهریان - صفاریان - سامانیان - دیلمیان - آل زیار - آل بویه - غزنویان - سلجوقیان - اسماعیلیان - خوارزمشاهیان ... و الی آخر.

جمع : 4 مورد.

کتاب درسی فارسی - 194 صفحه. - 4

. یک مورد شعر شهریار به نام شیر خدا - یک شعر از پروین اعتصامی

بقیه دروس شرح حال شهید رجایی - جواد تندگویان - سعدی - ماری کوری - اشعاری از سلمان هراتی - فردوسی - قابوس نامه - عبید زاکانی - دهخدا - شرحی از خوزستان - کردستان - همدان - کرمانشاه - بلوچستان - و الی آخر.

جمع : 2 مورد.

. کتاب درسی فرهنگ اسلامی و تعلیمات دینی - 108 صفحه - 5

دروسی در مورد خط میر عماد الحسنی - شرحی از ابو جهل - بسیج - امامت و ... الی آخر جمع : صفر مورد.

کتاب درسی ریاضی - 205 صفحه. - 6

یک مورد دمای هوای تبریز و ارومیه و اردبیل و اهر (صورت مسئله) بقیه دروس شرح حال اقلیدس - فردریش - لوبافسکی - ریمان - خوارزمی و الی آخر.

جمع : 1 مورد.

کتاب درسی علوم تجربی - 174 صفحه. - 7

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی آموزش قران کریم - 122 صفحه. - 8

دروسی در مورد قران به همراه شرح حالی از قاریان - حافظان و ... شرح حال منصوری قمی و پرهیزگار و الی آخر.

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی عربی - 128 صفحه. - 9

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی آموزش حروف و فن - 184 صفحه. - 10

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی جغرافیا - 66 صفحه. - 11

. یک مورد نقشه پراکندگی نژاد و زبان در آسیا (صفحه 16 کتاب) که قابل تامل است

بقیه دروس کعبه - بیت المقدس - تاج محل - اروپا - آمریکا - استرالیا رود کنگ و ... الی آخر.

جمع : 1 مورد.

کتاب درسی زبان انگلیسی – 98 صفحه. -12

. جمع : صفر مورد

سال سوم راهنمایی

تعداد عناوین کتابهای درسی : 12 عنوان

کتاب درسی هنر – 80 صفحه -1

– یک مورد تصویر سوزن دوزی ممقان بدون ذکر نام و مشخصات – یک مورد تصویر گنبد سلطانیه بدون ذکر نام و مشخصات
بقیه دروس بطور کامل با نام و نشانی همانند مسجد جامع اردستان و غیره.

. جمع : صفر مورد

کتاب درسی عربی – 155 صفحه – 2

جمع : صفر مورد.

کتاب درسی فارسی – 172 صفحه – 3

– یک مورد در درسی با عنوان همه جای ایران سرای من است

بقیه دروس در مورد خراسان – یزد – کویر – سمنان – یزد مجدداً – فصل چهارم کلا اصفهان – روی جلد کتاب شیراز و الی آخر.
جمع : 1 مورد.

کتاب درسی ریاضی – 156 صفحه. – 4

دروسی در مورد بافنده یزدی – شرح حال ابوریحان بیرونی – تصویر از سی و سه پل اصفهان – و الی آخر.
جمع : صفر مورد.

کتاب درسی حرفه و فن – 178 صفحه. – 5

دروسی با محتوای معرفی صنایع دستی آلاشت – رامسر و الی آخر.
جمع : صفر مورد.

کتاب درسی علوم تجربی – 152 صفحه. – 6

یک مورد تصویر حسین رضازاده بدون ذکر نام و مشخصات.
بقیه دروس در خصوص جاده میناب – جاسک و الی آخر.
جمع : صفر مورد.

کتاب درسی تعلیمات اجتماعی – 71 صفحه. -7

جمع : صفر مورد.

آموزش قرآن – 148 صفحه. – 8

دروسی با معرفی حافظان قرآن از نیشابور – تهران – شعرای خراسان و الی آخر.

جمع : صفر مورد.

کتاب فرهنگ اسلامی و تعلیمات دینی – 114 صفحه. – 9

جمع : صفر مورد.

کتاب تاریخ – 96 صفحه. – 10

فصل اول صفویان (تعریف کلی از اصفهان و تصاویر متعدد از این شهر) افشار – کریم خان زند – قاجار که با این جمله شروع میشود : (قاجارها یکی از طوایف ترک بودند که پس از حمله مغول به ایران به کشور ما وارد شدند و در گرگان ساکن شدند !!) مشروطه – پهلوی – انقلاب اسلامی – یک مورد تصویر ستارخان باقرخان و خیابانی.

جمع : 1 مورد.

کتاب درسی زبان انگلیسی – 85 صفحه. – 11

جمع : صفر مورد.

کتاب جغرافیا – 112 صفحه. – 12

دروسی در مورد نهاوند – دماوند – لندن – مسکو – رودکرفارس – تهران – کعبه – ارگ بم – اصفهان – زاینده رود – کرمانشاه بعنوان مسیر نجف و کربلا و... الی آخر.

جمع : صفر مورد.

پایان بخش اول

<http://www.kitablar.com>

<http://www.kitablar.org/>